

Zdůvodnění návrhu na změnu ustanovení týkající se zvláštní druhové ochrany

Současný stav druhové ochrany

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (ZOPK) kombinuje tzv. obecnou ochranu druhů, zajišťující všem populacím volně žijících druhů ochranu před ničením nebo poškozováním, s ochranou zvláštní, která zajišťuje ochranu jedinců všech druhů, stanovených prováděcím právním předpisem (vyhláška č. 395/1992 Sb.). U ptáků je od data vstupu České republiky do Evropské unie zajišťována ochrana jedinců všech volně žijících druhů i taxonům neuvedeným mezi zvláště chráněnými. Na evropské úrovni je druhová ochrana upravena implementovanými směrnicemi Rady 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků. Jedinci volně žijících obratlovců jsou dále chráněny ustanoveními zákona č. 246/1992 Sb., o ochraně zvířat proti týrání, v platném znění. Ochrana některých tzv. konfliktních druhů živočichů je dále posílena zákonem č. 115/2000 Sb., o náhradách škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy. Předcházení a nápravu ekologické újmy na chráněných druzích nebo přírodních stanovištích upravuje zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a její nápravě, přičemž tento zákon není v praxi aplikován.

Uvedený soubor právních norem zajišťuje jmenovitě ochranu druhům zvláště chráněným, jedná se však z většiny o ochranu pasivní, formou zákazů. Jediným aktivním nástrojem na podporu druhů je realizace záchranných programů, v rámci kterých se provádí soubor opatření na podporu konkrétních druhů viz § 52 ZOPK. Dále pak je možné v případě zvláště chráněných rostlin uzavírat s vlastníkem či nájemcem pozemku dohodu o způsobu hospodaření na pozemku, ve které je možné nastavit aktivity na podporu druhu. Zvláště chráněné druhy jsou uvedeny ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. S výjimkou dílčí novely vyhlášky v roce 2006, kdy se do ní doplňovaly evropské druhy vyžadující přísnou ochranu a kdy byl před několika lety z vyhlášky vyškrtnut kormorán velký, nebyl jejich seznam měněn. Po 25 letech, kdy došlo k významným změnám ve výskytu a početnosti řady druhů organismů a k významnému rozšíření poznání, je seznam silně zastaralý. Ochrana populací zvláště chráněných i všech ostatních druhů je zajištěna prostřednictvím tzv. obecné ochrany (§ 5 ZOPK), není však v praxi příliš využitelná.

Identifikace problémů

Zvláštní druhová ochrana, tak jak je nyní v zákoně nastavena, není efektivní, vyhláška č. 395/1992 Sb. je neaktuální, ačkoliv obsahuje velký počet druhů, řada jich na seznamu naopak chybí nebo jsou zařazeny v neodpovídající kategorii a povolované výjimky se zpravidla opakovaně týkají jen malého okruhu druhů. Názvy kategorií ZCHD jsou nevhodné, jelikož neodráží, ani nemohou odrážet ohroženost druhů. Institut běžného hospodaření a činností vázaných na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody se téměř nevyužívají. Ochrana silně ohrožených druhů a kriticky ohrožených druhů je dle dikce zákona identická. V případě řady druhů, které jsou na seznamu

zvláště chráněných, není zásadní ochrana každého jedince, tak jak je to v současné době nastaveno, ale zachování populací a stanovišť těchto druhů. Ochrana mnoha druhů je tak nadbytečně striktní. Ve většině současných případů povolování výjimek stejně není možné předem odhadnout konkrétní počet jedinců, kteří budou povolováním záměrem dotčeni, takže ve skutečnosti se rozhoduje o dotčení nějaké „místní populace“ druhu.

Návrh úpravy

Navrhovaná novela především mění základní pojetí zvláštní druhové ochrany, když odděleně prioritizuje péči a ochranu ohrožených druhů;

Priority aktivní péče o ohrožené druhy jsou určovány stupněm ohrožení podle aktualizovaných červených seznamů (viz úprava §52).

Při nastavování diferencované zvláštní ochrany druhů se vychází také ze stupně ohroženosti, ale je uvažována též aplikovatelnosti tohoto nástroje pro ochranu daného druhu. (Není efektivní tímto způsobem chránit druhy, které jsou obtížně rozeznatelné či se vyskytují pouze v nejpřísněji chráněném území). Navíc oproti stávající zákonné úpravě se ochrana jedinců ponechává jen u několika nejohroženějších druhů, u ostatních se soustředí na ochranu jejich místních populací a biotopu. Návrh zachovává členění druhů do tří kategorií ochrany, jejich názvy však odpovídají intenzitě ochrany a nikoli stupni ohrožení (návrh se tak částečně vrací k legislativní úpravě před r. 1992):

- a. přísně chráněný druh
- b. chráněný druh
- c. částečně chráněný druh

přísně chráněný druh

V této kategorii jsou zařazeny ty nejohroženější druhy. Tyto druhy jsou chráněny ve všech biotopech, v nichž se vyskytnou (přirozených i pozměněných). Všichni jedinci těchto druhů jsou chráněni před odchytem, trháním, likvidací, zabíjením, držením, rušením atd. Veškeré činnosti, které mohou způsobit poškození jedinců těchto druhů, je možné provádět až na základě povolené výjimky. Lze uzavřít dohodu s vlastníkem nebo nájemcem pozemku na běžné hospodaření.

chráněný druh

Druhy, které jsou chráněné ve všech biotopech, v nichž se vyskytnou (přirozených i pozměněných). Všichni jedinci těchto druhů jsou chráněni před odchytem, trháním, likvidací, zabíjením, držením, rušením atd. Do návrhu byly zahrnuty některé činnosti (jmenovitě běžné obhospodařování zemědělských a lesních kultur, doprava na pozemních komunikacích a průchod krajinou ve smyslu § 63 odst. 2 ZOPK), které je možné provádět bez výjimky, ale pouze v případě, že nezpůsobí ohrožení místní populace druhu. Jde o činnosti, u kterých již z povahy věci aktuálně dochází k takovýmto zakázaným zásahům (typicky půjde o nedbalostní usmrcení živočicha či zničení rostliny v rámci dopravního provozu, neúmyslné zašlápnutí při turistice či poškozování chráněných rostlin při zemědělském obhospodařování pozemku), ty však

nejde ani při dodržení principu předběžné opatrnosti úplně eliminovat a v praxi je zpravidla nelze stíhat. Z tohoto důvodu Agentura navrhuje nápravu právního stavu tak, aby tento reálný stav reflektoval. V této kategorii by měly být evropské druhy, které nevyžadují přísnější ochranu.

částečně chráněný druh

Druhy vyžadující ochranu, ale ne na úrovni každého jedince. Jedná se tedy o druhy, které nejsou ohrožovány přímou likvidací jednotlivých jedinců. Ochrana druhu je zajištěna na úrovni ochrany biotopu a místních populací. U vybraných druhů by pak vyhláška v rámci bližších ochranných podmínek specifikovala, že se ochrana může zúžit pouze na ochranu přirozeného biotopu a populací v něm se vyskytujících. Cílem stanovení takových bližších ochranných podmínek je vyhnout se případům, kdy by byla ochrana aplikována na zvláště chráněné druhy, které se vyskytují i v člověkem silně pozměněném prostředí např. saproxylický hmyz v hromadách pilin. Činnosti, které nevyžadují další povolení (běžné obhospodařování, činnosti v dopravě a rekreaci) v biotopech těchto druhů je možné provádět, pokud nezpůsobí ohrožení místní populace.

Zdůvodnění návrhu na změnu týkající se dalších ustanovení zákona

1. Návrh zrušení zvláštní kompetence pro pozemky a stavby, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy

Dle § 79 odst. 3 písm. w) ZOPK MŽP vykonává působnost orgánů ochrany přírody na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy. Jsou-li tyto pozemky a stavby na území správních obvodů správ národních parků nebo Agentury, vykonávají působnost orgánů ochrany přírody správy národních parků nebo Agentura.

V praxi však dochází k převodům těchto pozemků a staveb (a tedy i přesun výkonu státní správy orgánů ochrany přírody) bez toho, aby byly příslušné orgány ochrany přírody vůbec notifikovány o tom, že nabývají či ztrácejí na určitém území kompetenci.

Agentura nevidí důvod zachovávat zvláštní režim kompetence MŽP resp. Agentury a Správ národních parků u pozemků a staveb, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy a i s ohledem na praktické těžkosti, které tento režim přináší, jej navrhuje zrušit.

2. Vyjasnění kompetence k uzavírání dohod s vlastníky a nájemci pozemků a činění dalších úkonů dle § 68 ZOPK ve volné krajině

V návaznosti na problémy, které v praxi vyvstaly s určením orgánu ochrany přírody, který měl postupovat dle § 68 ZOPK a činit opatření k zajištění ochrany koniklece otevřeného ve volné krajině dle záchranného programu, navrhuje vyjasnění kompetenčních ustanovení ohledně postupu dle § 68 ZOPK ve volné krajině.

Dle neoficiálního výkladu MŽP, který Agentura obdržela na vědomí, je ustanovení § 68 ZOPK formulované obecně ve vztahu ke všem orgánům ochrany přírody. Z hlediska příslušnosti k uplatnění postupu by se pak mělo vycházet z věcné příslušnosti daného orgánu. Jako nástroj předcházení dalším pochybnostem o kompetenci postupovat dle § 68 ZOPK ve volné krajině, Agentura navrhuje legislativní ukotvení uvedeného výkladu MŽP.

3) Uvést do souladu rozsah zákonných výjimek pro pracovníky orgánu ochrany přírody a zasmluvněné subjekty dle § 90 odst. 19, 20 a 22 ZOPK

Aktuální úprava rozsahu zákonných výjimek pro pracovníky orgánů ochrany přírody (§ 90 odst. 19) je nekonceptně vázána na provádění činnosti ve prospěch či alespoň uvnitř ZCHÚ. Subjekty zasmluvněné orgánem ochrany přírody mají širší oprávnění než pracovníci orgánu ochrany přírody a činnosti specifikované v § 90 odst. 20 mohou provádět i ve volné krajině a bez výslovné vazby na ZCHÚ.

Stávající úprava v § 90 odst. 22 zakládá zvláštní režim pro smlouvy mezi orgánem ochrany přírody a vlastníkem či nájemcem pozemku podle § 68 odst. 2 ZOPK. Namísto zákonných výjimek (jak je tomu v případě § 90 odst. 20) zavádí možnost uzavřít subordinální veřejnoprávní smlouvu, která nahrazuje povolení či výjimku požadovanou v ZOPK. Pro takovýto zvláštní režim však není důvod a není jasné proč tyto smlouvy nejsou ve stejném režimu jako je § 90 odst. 20. Rozsah smluvních výjimek dle § 90 odst. 22 navíc neodpovídá rozsahu zákonných výjimek dle § 90 odst. 20. Úprava v § 90 odst. 19, 20 a 22 dále nekonceptně neumožňuje výjimku z povinnosti opatřit si souhlas s činnostmi omezenými v bližších ochranných podmínkách ptačích oblastí.

Aktuální úprava tedy:

1. Neumožňuje pracovníkům orgánu ochrany přírody výjimky využít v případech, kdy vykonávají povinnosti plynoucí ze zákona ve volné krajině (např. v případě celostátní kompetence Agentury v § 78 odst. 5 ZOPK provádět průzkumy, monitoring, šetření atd.)

2. Nelogicky umožňuje výjimky využívat i pracovníkům orgánů ochrany přírody, kteří žádné zvláště chráněné území nespravují (např. pracovníci OOP obce by mohli zakázané činnosti provádět v ZCHU).

3. Bezdůvodně stanoví rozdílný přístup mezi subjekty zasmluvněnými dle § 90 odst. 20 a dle § 90 odst. 22. Navrhujeme § 90 odst. 19 upravit tak, aby formulačně odpovídal zákonné výjimce pracovníků orgánů ochrany přírody ze vstupu a vjezdu v § 90 odst. 18; tj. aby zákonné výjimky vázal na provádění činností v rámci výkonu zákonné kompetence daného orgánu stanovené v ZOPK. Pokud přeformulování odstavce není možné či účelné, navrhujeme alespoň minimální úpravu v podobě doplnění odstavce o písm. e) „provádění činností uvedených v § 78 odst. 5, 10 a 11.“

Do § 90 odst. 20 navrhujeme přidat písm. c) ve znění „*dohod uzavíraných s vlastníkem nebo nájemcem pozemku k provádění péče o pozemky podle § 68 odst. 2.*“ § 90 odst. 22 navrhujeme zrušit.

Do § 90 odst. 20 navrhujeme do výčtu ustanovení ve větě první doplnit § 45e odst. 2.

Výčty v § 90 odst. 19 – 20 musí být upraveno dle tohoto konceptu druhové ochrany.

4) Legislativně technická oprava ust. § 90 odst. 20 písm. b) ZOPK

Ustanovení § 90 odst. 20 písm. b) mj. stanoví, že ochrana dle vybraných ustanovení se nevztahuje na činnosti prováděné v rámci dohod uzavíraných s jinými fyzickými nebo právními osobami k provádění činností uvedených v § 77a odst. 4 písm. e) a k).

Ustanovení § 77a odst. 4 písm. e) ZOPK stanoví, že krajské úřady ve svém správním obvodu vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vázaným na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody v ochranných pásmech přírodních rezervací a přírodních památek podle § 37 odst. 1 a k činnostem podle § 37 odst. 2.

Ust. § 77a odst. 4. písm. k) ZOPK pak stanoví, že ve svém správním obvodu vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách přírodních rezervací a přírodních památek podle § 44 odst. 3.

Je zřejmé, že k zajištění těchto činností kraje smlouvy uzavírat nemohou.

Domníváme se, že cílem ustanovení bylo umožnit aplikaci zákonných výjimek pro zasmluvněné subjekty v případě:

- zajištění péče o ZCHÚ ve správním obvodu kraje dle § 77a odst. 2;
- k zajištění péče o EVL dle § 77a odst. 4 písm. m);
- k zajištění péče o ptačí oblasti dle § 77a odst. 4 písm. n);
- k zajištění provedení opatření k regulaci křížence zvláště chráněného druhu dle § 77 odst. 5 písm. e);
- k zajištění provedení opatření k regulaci invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu a spolupráce na provedení opatření k obnově dotčených ekosystémů podle čl. 20 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 dle § 77a odst. 5 písm. i);
- k spolupráci na realizaci záchranných programů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a programů péče, a zajištění zpracování a realizaci regionálních akčních plánů podle § 52 odst. 2 dle § 77a odst. 5 písm. l).

Návrh změny ustanovení

Návrh na doplnění vymezení nových pojmů (ust. § 3 ZOPK)

- místní populace je skupina jedinců stejného druhu žijící na území vymezeném hranicemi souvislého biotopu druhu, příp. ohraničeném spojitým výskytem druhu v daném místě.

Návrh na úpravu vymezení pojmu „biotop“ (ust. § 3 písm. k) ZOPK)

- biotop je soubor veškerých neživých a živých činitelů, které ve vzájemném působení vytvářejí životní prostředí určitého jedince, druhu, **místní populace**, populace, společenstva. Biotop je takové místní prostředí, které splňuje nároky

charakteristické pro druhy rostlin a živočichů. **Součástí biotopu jsou i území nezbytné pro migraci druhu.**

Návrh na změnu ust. § 46 - Památné stromy a jejich ochranná pásma

(1) Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy.

(2) Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji; jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánu, který ochranu vyhlásil. Výjimky ze zákazů u památných stromů v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah, orgán ochrany přírody.

(3) Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany přírody, který je vyhlásil, ochranné pásmo, ve kterém lze stanovené činnosti a zásahy provádět jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody. Pokud tak neučiní, má každý strom základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí. V tomto pásmu lze jen s předchozím souhlasem orgánu ochrany přírody provádět pro památný strom škodlivou činnost, například výstavbu, terénní úpravy, odvodňování, či chemizaci.

(4) Zrušit ochranu památného stromu může orgán ochrany přírody jen z důvodu, pro který lze udělit výjimku dle § 56.

Návrh na změnu ustanovení § 48 - Zvláště chráněné rostliny a živočichové

U kategorizace stupně ochrany zvláště chráněných druhů (§ 48 odst. 2 ZOPK) se navrhuje nová terminologie takto:

(1) Druhy rostlin a živočichů, které jsou ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné a druhy evropsky významné, lze vyhlásit za zvláště chráněné.

(2) Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů se dle stupně jejich ochrany člení na

- a) přísně chráněný druh
- b) chráněný druh
- c) částečně chráněný druh

(3) Seznam a stupeň ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle odstavců 1 a 2 stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

(4) Je zakázáno poškozovat nebo ničit biotop zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, rovněž jsou zakázány činnosti, které by mohly způsobit ohrožení místní populace zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

(5) Bližší podmínky ochrany částečně chráněných rostlin a živočichů, které mohou zúžit rozsah zákazů u těchto druhů dle odst. 4 pouze na přirozené či přírodě blízké biotopy částečně chráněných druhů, stanoví ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem.

Návrh na změnu ust. § 49 - Přísně chráněné rostliny a živočichové

(1) Jedinci přísně chráněných druhů rostlin jsou chráněni ve všech svých podzemních a nadzemních částech a ve všech svých vývojových stádiích. Jedince přísně chráněných druhů rostlin je zakázáno sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo je jinak rušit ve vývoji, držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet je za účelem prodeje nebo výměny. Ochrana dle tohoto odstavce se na přísně chráněné jedince rostlin nevztahuje, pokud jde o rostliny, které jsou pěstovány v kulturách získaných povoleným způsobem.

(2) Jedinci přísně chráněných druhů živočichů jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích a jsou chráněna jimi užívaná přirozená i umělá sídla. Jedince přísně chráněných druhů živočichů je zakázáno sbírat, chytat, rušit, ničit, zraňovat, usmrcovat, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stádia nebo jimi užívaná sídla nebo je jinak rušit ve vývoji. Jedince přísně chráněných druhů živočichů je též zakázáno držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet je za účelem prodeje nebo výměny. (3) Stejně jako přísně chráněný živočich nebo přísně chráněná rostlina je chráněn i mrtvý jedinec tohoto druhu, jeho část nebo výrobek z něho, u něhož je patrné z průvodního dokumentu, obalu, značky, etikety nebo z jiných okolností, že je vyroben z částí takového živočicha nebo rostliny.

(4) Zákaz držení a dopravy podle odstavce 2 se nevztahuje na mrtvé jedince přísně chráněného druhu živočicha, jeho části nebo výrobku z něho, dovezeného do České republiky, pakliže držitel prokáže zákonný původ jedince v souladu s § 54 odst. 1 tohoto zákona a nakládání s jedincem je v souladu s účelem dovozu, je-li v dokumentaci prokazující zákonný původ jedince v souladu s § 54 odst. 1 tohoto zákona vymezen. Tyto zákazy se rovněž nevztahují na mrtvé jedince přísně chráněného druhu živočicha odebraného z přírody na území České republiky před datem přistoupení k Evropské unii, pakliže držitel prokáže zákonný původ jedince v souladu s právní úpravou platnou v době jeho nabytí. Vlastník nebo držitel je povinen zaregistrovat mrtvého jedince, jeho části nebo výrobku z něho podle tohoto odstavce prostřednictvím evidence druhové ochrany.

(5) Zákaz chytat, držet, dopravovat a chovat jedince přísně chráněných druhů živočichů podle odst. 2 se nevztahuje na záchranné stanice, které ošetřují jedince přísně chráněného druhu živočicha neschopného v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně přežít ve volné přírodě.

(6) V případě běžného zemědělského a lesnického obhospodařování pozemků s výskytem přísně chráněných druhů rostlin a živočichů mohou orgány ochrany přírody s vlastníkem nebo nájemcem pozemků uzavřít dohodu o způsobu hospodaření. Pokud vlastník nebo nájemce pozemku projeví o uzavření dohody písemně zájem, orgán ochrany přírody je s ním povinen ve lhůtě 30 dnů zahájit o této dohodě jednání. Orgán

ochrany přírody při uzavírání dohody prověří, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a navrhovaný způsob hospodaření neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, a zároveň je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2. Tyto skutečnosti musí být v dohodě výslovně uvedeny. Dohoda nahrazuje výjimku podle § 56 tohoto zákona.

(7) Ochrana podle odst. 1 až 2 se přiměřeně vztahuje i na evropsky významné druhy, které se nevyskytují ve volné přírodě ČR, pokud pro ně nebyla vydána výjimka podle zvláštního právního předpisu o dovozu a vývozu ohrožených druhů.

Návrh na změnu ust. § 50 - Chráněné rostliny a živočichové

(1) Na jedince chráněných druhů živočichů a chráněných druhů rostlin se vztahuje stejná míra ochrany, jako na jedince přísně chráněných živočichů a přísně chráněných rostlin v § 49 odst. 1 až 5.

(2) Zákaz poškozovat, ničit, usmrcovat, zraňovat, nebo jinak rušit ve vývoji jedince chráněných druhů rostlin a živočichů; jakož i zákaz ničit poškozovat či přemísťovat vývojová stadia nebo užívaná sídla chráněných živočichů, se neuplatní , pokud

a) rostliny rostou přirozeně uvnitř lesních nebo zemědělských kultur a jsou-li nezáměrně ničeny, poškozovány nebo rušeny v přirozeném vývoji v souvislosti s běžným obhospodařováním těchto kultur,

b) rostliny pocházejí z dovozu při splnění povinnosti prokázání zákonného původu dle § 54 odst. 1 a nejsou předmětem ochrany podle mezinárodních úmluv

c) živočichové žijí či se vyskytují uvnitř lesních nebo zemědělských kultur a jsou-li nezáměrně usmrcováni, zraňováni nebo rušeni v přirozeném vývoji v souvislosti s běžným obhospodařováním těchto kultur,

d) jsou živočichové nezáměrně usmrcováni, zraňováni nebo rušeni v přirozeném vývoji při dopravním provozu na pozemních komunikacích,

e) jsou živočichové nezáměrně usmrcováni, zraňováni nebo rušeni v přirozeném vývoji a rostliny ničeny, poškozovány nebo rušeny v přirozeném vývoji při volném průchodu krajinou ve smyslu § 63 ZOPK,

za podmínky, že nebude ohrožena místní populace těchto rostlin a živočichů.

(3) Za běžné obhospodařování podle odstavce 2 písm. a) a b) se nepovažují zásahy, při kterých může dojít ke změně hydrologických půdních poměrů, půdního povrchu či chemických vlastností prostředí, kromě zásahů při obvyklém hospodaření v lesích podle platného lesního hospodářského plánu. Za běžné obhospodařování podle odstavce 2 písm. a) a b) se dále nepovažují záměrné zásahy do přirozeného vývoje

chráněných druhů, které jsou prováděné v rozporu s přímým pokynem orgánu ochrany přírody.(4) Fyzické a právnické osoby jsou při provádění činností podle odstavce 2 povinny předcházet úhynu chráněných rostlin, zraňování nebo úhynu chráněných živočichů a ohrožení či poškození jejich místní populace kterému lze zabránit technicky či ekonomicky dostupnými prostředky a postupy. Orgán ochrany přírody uloží zajištění či použití takovýchto prostředků nebo postupů, neučiní-li tak povinná osoba sama.

Návrh na změnu ust. § 52 – Nástroje aktivní péče o ohrožené druhy a přírodní biotopy

(1) Pro stanovení a prioritizaci aktivní péče o zvláště chráněné a další vzácné a ohrožené druhy a biotopy se použijí Červené seznamy ohrožených druhů a biotopů České republiky (dále jen „Červené seznamy“), zpracované dle kritérií Mezinárodní unie ochrany přírody (IUCN) a vydávané AOPK ČR.

(2) Pro záchranu kriticky ohrožených, ohrožených a původně rozšířených, ale v současnosti vyhynulých druhů rostlin, živočichů dle Červených seznamů zajišťují příslušné orgány ochrany přírody záchranné programy a regionální akční plány s cílem vytvořit podmínky umožňující takové posílení populací těchto druhů, které by vedlo ke snížení stupně jejich ohrožení. Záchranné programy představují komplex aktivních opatření na ochranu druhů in situ, doplňovaná opatřeními ex situ. Základem ochrany in situ je ochrana a péče o biotopy dotčeného druhu. Regionální akční plány představují aktivní opatření na ochranu druhů v konkrétním regionu či regionech a jsou doplňována opatřeními ex situ.

(3) Pro záchranu kriticky ohrožených a ohrožených biotopů dle Červeného seznamu zajišťují příslušné orgány ochrany přírody záchranné programy s cílem vytvořit podmínky umožňující takové zlepšení kvality anebo zvětšení rozlohy těchto biotopů, které by vedlo ke snížení stupně jejich ohrožení. Záchranné programy pro biotopy představují komplex aktivních opatření na ochranu biotopů in situ.

(4) Pro zmírnění konfliktů mezi hospodářskými zájmy a působením zvláště chráněných druhů živočichů jsou zpracovány programy péče.

(5) Záchranné programy, regionální akční plány a programy péče jsou evidovány v ústředním seznamu.

(6) Orgány ochrany přírody postupují při výkonu své působnosti tak, aby přispívali k naplňování záchranných programů, programů péče a regionálních akčních plánů. Orgán ochrany přírody nemůže udělit povolení, souhlas, kladné stanovisko nebo výjimku ze zákazu podle tohoto zákona, které by bylo v rozporu se schváleným záchranným programem, programem péče nebo regionálním akčním plánem.

(67) Ten, kdo se ujal zvláště chráněného živočicha neschopného v důsledku zranění, nemoci nebo jiných okolností dočasně nebo trvale přežít ve volné přírodě, je povinen jej bezodkladně předat k ošetření do záchranné stanice. Záchranná stanice vede evidenci přijatých zvláště chráněných živočichů a záznamy o průběhu jejich ošetření.

Termín, místo a způsob vypuštění vyléčeného zvláště chráněného živočicha do volné přírody se vedou v evidenci a evidenci předává záchranná stanice každoročně orgánu ochrany přírody nejpozději do března následujícího roku.

Návrh na změnu ust. § 54 – Prokázání původu

(1) Kdo drží, chová, pěstuje, dopravuje, prodává, vyměňuje, nabízí za účelem prodeje nebo výměny nebo zpracovává zvláště chráněného živočicha nebo rostlinu v kategorii přísně chráněný a chráněný, evropsky významný druh rostliny nebo živočicha, který nepocházejí z volné přírody ČR a živočicha chráněného podle mezinárodních úmluv nebo podle zvláštního právního předpisu^{4a} o dovozu a vývozu ohrožených druhů, je povinen na výzvu orgánu ochrany přírody prokázat jejich zákonný původ (povoleným dovozem, odebráním z přírody nebo sběrem povoleným v ČR nebo v jiném členském státě Evropské unie, pěstováním v kultuře nebo povoleným odchovem z jedinců s původem prokázaným podle tohoto ustanovení a podobně). Bez tohoto prokázání původu je zakázáno přísně chráněnou a chráněnou rostlinu nebo živočicha nebo rostlinu a živočicha chráněného podle mezinárodních úmluv nebo podle zvláštního právního předpisu^{4a} o dovozu a vývozu ohrožených druhů držet, chovat, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat a nabízet za účelem prodeje nebo výměny. U nezaměnitelně označených nebo identifikovatelných jedinců pravomocně odebraných podle § 89 nebo podle zvláštního právního předpisu^{4a} o dovozu a vývozu ohrožených druhů se za zákonný původ považuje pravomocné rozhodnutí o odebrání.

(2) Kdo drží, nabízí k prodeji či zpracovává živočicha či rostlinu uvedenou v odstavci 1 nebo s ní jinak nakládá podle odstavce 1, je povinen na vyžádání orgánů ochrany přírody nebo stráže přírody (§ 81) prokázat svoji totožnost.

(3) Vypouštět zvláště chráněné živočichy odchované v lidské péči do přírody a vysévat či vysazovat uměle vypěstované^{20a} zvláště chráněné rostliny mimo kultury a zastavěná území obcí lze pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody. Orgán ochrany přírody může souhlas udělit v případě, že nehrozí riziko zhoršení stavu populace a jedná-li se o vypuštění, vysetí či vysazení v areálu původního výskytu daného druhu za účelem obnovy jeho populace nebo stabilizace či posílení populací stávajících. U druhů, které jsou předmětem schváleného záchranného programu nebo regionálního akčního plánu, udělí orgán ochrany přírody souhlas pouze v případě souladu s tímto dokumentem. Orgán ochrany přírody souhlas neudělí v případě, kdy by k vypuštění, vysévání či vysazování mělo dojít na ploše pro umístění vedení dopravní infrastruktury vymezené v územním plánu^{20b}.

(4) Orgány ochrany přírody vydávají osvědčení tom, že se jedná o jednoznačně identifikovaného, či nezaměnitelně označeného živočicha odchovaného v lidské péči (dále jen „osvědčení“)^{20c}. Osvědčení je veřejnou listinou. Osvědčení může stanovit podmínky identifikace či nezaměnitelného označení, které se vztahují i na následné držitele. Na živočicha odchovaného v lidské péči, ke kterému bylo vydáno orgánem ochrany přírody osvědčení, se zákazy stanovené v § 5a odst. 1 a 2 a v § 49 odst. 1 a 2 a § 50 odst. 1 až 4 nevztahují. Potvrzení o výjimce ze zákazu obchodních činností

vydané pro jednoznačně identifikovaný či nezaměnitelně označený exemplář živočišného druhu narozený a odchovaný v zajetí v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím obchodování s ohroženými druhy^{20d} nahrazuje osvědčení podle tohoto odstavce.

(5) O vydání osvědčení může požádat orgán ochrany přírody ten, kdo

a) odchoval živočicha odchovaného v lidské péči a nezaměnitelně a trvale jej označil značkovací metodou v souladu s přímo použitelným předpisem Evropských společenství upravujícím obchodování s ohroženými druhy^{20e} (dále jen „nezaměnitelné a trvalé označení“), nebo pokud fyzické vlastnosti exempláře neumožňují označit ho touto metodou, zajistil jiný způsob nezaměnitelné a trvalé identifikace,

b) získal do držení nezaměnitelně a trvale označeného nebo nezaměnitelně identifikovaného živočicha odchovaného v lidské péči z členského státu Evropských společenství v souladu s právem tohoto členského státu, nebo

c) v souladu s předpisy v oblasti obchodování s ohroženými druhy^{1a} dovezl ze třetí země nezaměnitelně a trvale označeného nebo nezaměnitelně identifikovaného živočicha odchovaného v lidské péči.

(6) Žádost o vydání osvědčení podle odstavce 5 písm. a) je třeba podat nejpozději do 30 dnů po narození živočicha odchovaného v lidské péči. Pokud se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči dovezeného nebo získaného podle odstavce 5 písm. b) nebo c), musí být žádost podána do 15 dnů ode dne, kdy k dovozu nebo získání došlo. Spolu s žádostí o vydání osvědčení musí být předloženy informace o provedeném nezaměnitelném a trvalém označení, popřípadě další údaje upřesňující identifikaci živočicha odchovaného v lidské péči a doklady, osvědčující odchov v lidské péči v souladu s tímto zákonem nebo zákonný způsob nabytí živočicha odchovaného v lidské péči. Zákaz držení uvedený v § 5a odst. 1 písm. e) a v § 49 odst. 2 a § 50 odst. 2 se po dobu stanovenou pro podání žádosti o osvědčení v případech podle věty první a druhé a po dobu od podání žádosti do vydání osvědčení na živočicha odchovaného v lidské péči nevztahuje.

(7) Nemá-li orgán ochrany přírody důvodné pochybnosti o zákonném původu jedince, vydá osvědčení pro živočicha odchovaného v lidské péči podle odstavců 5 a 6, a to do 30 dnů ode dne, kdy mu žádost o vydání osvědčení byla doručena.

(8) Úmyslné předložení nesprávných údajů, změna označení živočicha odchovaného v lidské péči nebo přenos označení na jiného jedince je důvodem, aby orgán ochrany přírody zrušil osvědčení, a to po celou dobu života takového jedince, pro kterého bylo osvědčení vydáno, nebo jedince, který je jako takový označen. Za změnu značení se pro účely tohoto ustanovení nepovažuje změna provedená z důvodu závažného ohrožení života nebo zdraví živočicha odchovaného v lidské péči, pokud byla s odůvodněním oznámena orgánu ochrany přírody do 3 dnů ode dne, kdy k ní došlo.

(9) V případě změny vlastníka nebo držitele živočicha odchovaného v lidské péči přechází osvědčení současně s živočichem odchovaným v lidské péči na nového

vlastníka nebo držitele. V případě úhynu nebo vypuštění živočicha odchovaného v lidské péči do volné přírody je jeho držitel povinen provést záznam o této skutečnosti v evidenci druové ochrany, a to do 30 pracovních dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala nebo kdy se o ní dozvěděl. Osvědčení pozbývá platnosti dnem, kdy uvedená skutečnost nastala nebo byla zjištěna. V případě ztráty nebo odcizení živočicha odchovaného v lidské péči je jeho držitel povinen tuto skutečnost oznámit orgánu ochrany přírody, který vydal osvědčení, a to do 30 pracovních dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala nebo kdy se o ní dozvěděl. Osvědčení v takovém případě pozbývá platnosti do 1 roku ode dne, kdy ke ztrátě nebo odcizení živočicha odchovaného v lidské péči došlo, pokud nedojde k jeho nálezu; po uplynutí této lhůty je držitel živočicha odchovaného v lidské péči povinen odevzdat osvědčení orgánu ochrany přírody, který jej vydal.

(10) Ten, kdo drží živočicha odchovaného v lidské péči, pro kterého bylo vydáno osvědčení, je povinen na požádání orgánu ochrany přírody předložit osvědčení ke kontrole a umožnit prohlídku označení živočicha odchovaného v lidské péči. Je-li důvodná pochybnost o zákonném původu jedince, je jeho vlastník nebo držitel povinen umožnit orgánu ochrany přírody, s poskytnutím aktivní součinnosti, jeho ověření, včetně provedení testu paternity. V případě potvrzení nezákonného původu uhradí náklady na ověření původu vlastník nebo držitel živočicha odchovaného v lidské péči; výši nákladů stanoví rozhodnutím orgán ochrany přírody. V opačném případě uhradí náklady na ověření původu živočicha odchovaného v lidské péči orgán ochrany přírody.

Návrh na změnu ust. § 55 Projednávání záměrů na vyhlášení

Záměr na vyhlášení památných stromů projedná orgán ochrany přírody s vlastníky těchto stromů a orgány státní správy dotčenými podle zvláštních předpisů přiměřeně podle § 40.

Dotčené orgány státní správy se musí k návrhům a záměrům předloženým dle odstavce 1 vyjádřit do 30 dnů od jejich předložení.

Návrh na změnu ust. § 56 Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

(1) Výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 48, 49 a 50 povoluje na žádost toho, kdo zamýšlí uskutečnit škodlivý zásah, orgán ochrany přírody. V pochybnostech o škodlivosti zamýšleného zásahu lze požádat o poskytnutí předběžné informace podle správního řádu 47c).

(2) Neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, lze výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů povolit:

- a) v zájmu ochrany přírody, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť,

b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku,

c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo s výjimkou zvláště chráněných druhů ptáků z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí,

d) pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin,

e) v případě zvláště chráněných druhů ptáků pro omezené a přísně kontrolované odebírání, držení nebo jiné využívání jedinců zvláště chráněného druhu.

(3) Orgán ochrany přírody v rozhodnutí o výjimce může stanovit podmínky pro výkon povolené činnosti a rovněž povinnost živočicha zvláště chráněného druhu jednoznačně identifikovat, či nezaměnitelně označit.

(4) Orgán ochrany přírody může výjimku, která se týká blíže neurčeného okruhu osob, při splnění podmínek uvedených v odstavci 2 povolit též opatřením obecné povahy.

(5) K zajišťování činností podle odstavce 2 písm. a) a d) mohou orgány ochrany přírody v zájmu ochrany přírody uzavírat dohody s fyzickými nebo právními osobami. Dohodu lze uzavřít jen, pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení, navrhovaná činnost neovlivní dosažení nebo udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany, neohrozí místní populaci a biotop a tyto odůvodněné skutečnosti jsou v dohodě výslovně uvedeny. Tato dohoda nahrazuje výjimku podle odstavce 1.

(6) Zjistí-li se až po zahájení územního řízení, územního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, společného územního a stavebního řízení, společného územního a stavebního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí nebo stavebního řízení, že stavebním záměrem povolovaným v tomto řízení budou dotčeny ochranné podmínky zvláště chráněného druhu rostliny nebo živočicha stanovené v § 48, 49 nebo 50, a tato skutečnost nebyla před zahájením tohoto řízení známa, lze rozhodnutí v tomto řízení vydat pouze na základě závazného stanoviska orgánu ochrany přírody příslušného k povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, v němž orgán ochrany přírody posoudí splnění podmínek pro povolení výjimky uvedených v odstavcích 1 a 2 a může stanovit případné další podmínky povolení výjimky podle odstavce 3. Povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů včetně stanovení dalších podmínek podle odstavce 3 je součástí výrokové části rozhodnutí vydávaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení, ve společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí nebo ve stavebním řízení.

(7) V případě povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů platí pro obsah rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 6, obsah opatření obecné

povahy podle odstavce 4 a pro obsah dohody podle odstavce 5 obdobně § 5b odst. 3. Povinnosti uvedené v § 5b odst. 5 platí obdobně pro orgán ochrany přírody při povolování výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a pro osobu, které byla povolena výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle odstavce 1 nebo 6, která postupuje podle výjimky povolené opatřením obecné povahy podle odstavce 4 nebo se kterou byla uzavřena dohoda podle odstavce 5 nebo podle § 49 odst. 4. V případě výjimky povolené podle odstavce 6 informuje orgán ochrany přírody Ministerstvo životního prostředí o povolení podle § 5b odst. 5 poté, co od stavebního úřadu obdrží stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí, jehož je povolení výjimky součástí, s vyznačením právní moci.

Návrh na úpravu § 72d odst. 3 – Informační systém druhové ochrany

(3) Součástí informačního systému ochrany přírody jsou

a) nálezová databáze ochrany přírody, která slouží k ukládání dat a publikaci výsledků o rozšíření a stavu druhů, zejména zvláště chráněných, invazních nepůvodních a evropsky významných druhů a přírodních stanovišť,

b) evidence druhové ochrany, jejímž prostřednictvím orgány ochrany přírody plní informační povinnosti podle § 5b odst. 5 a § 56 odst. 7, zajišťují evidenci osvědčení podle § 54 odst. 4 a vedou informace stanovené čl. 23 nařízení Rady (ES) č. 708/2007 a čl. 24 odst. 1 písm. f) a h) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014; prostřednictvím evidence druhové ochrany **provádí registraci** rovněž vlastník nebo držitel jedince invazního nepůvodního druhu živočicha na unijním seznamu ~~provádí jeho registraci~~ podle § 13j odst. 2; **vlastník nebo držitel mrtvého jedince přísného chráněného a chráněného druhu živočicha, jeho části nebo výrobku z něho dle § 50 odst. 4 a vlastník nebo držitel živočicha odchovaného v lidské péči o jeho úhynu nebo vypuštění dle § 54 odst. 9.**

c) ústřední seznam, který slouží k evidenci údajů stanovených v § 42 a 47,

d) jednotná evidence speleologických objektů, která slouží k evidenci krasových a pseudokrasových jevů na území České republiky a shromažďuje základní, polohové, měřické a popisné údaje o jednotlivých lokalitách, dokumentaci, přehled o významu lokalit, jejich využití a stavu, možnosti ohrožení a výsledky výzkumu a průzkumu lokalit,

e) evidence opatření péče o přírodu a krajinu, která slouží k evidenci opatření ke zlepšení stavu přírody a krajiny realizovaných z veřejných finančních zdrojů a jako podklad pro jejich plánování a vedení informací podle čl. 24 odst. 1 písm. d), e), g) a i) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014.

Návrh na úpravu/doplnění kompetencí:

Návrh na změnu ust. § 77a – Působnost krajů a krajských úřadů

(1) Kraje zpracovávají ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí prognózy, koncepce a strategie ochrany přírody ve své územní působnosti, nejde-li o národní park nebo chráněnou krajinnou oblast, národní přírodní rezervaci, národní přírodní památku a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy.

(2) Kraje mohou vydávat pro svůj správní obvod, nejde-li o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy, nařízení o zřízení či zrušení přírodních parků a o omezení využití jejich území podle § 12 odst. 3, nařízení o zřízení přírodních rezervací podle § 33, přírodních památek podle § 36 nebo jejich ochranných pásem podle § 37 odst. 1 a zajišťují péči o tato území, dále mohou ve svém správním obvodu vydat nařízení o zrušení přírodních rezervací, přírodních památek nebo ochranných pásem těchto zvláště chráněných území podle § 45 odst. 1.

(3) Krajské úřady na území přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, není-li podle tohoto zákona příslušné Ministerstvo životního prostředí.

(4) Krajské úřady dále ve svém správním obvodu, nejde-li o národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území anebo o vojenské újezdy

a) vydávají závazná stanoviska ke schválení lesních hospodářských plánů a k lesním hospodářským osnovám podle § 4 odst. 3,

b) povolují výjimky ze zákazů stanovených v § 10 odst. 2 pro jeskyně, vydávají povolení pro průzkum nebo výzkum jeskyní podle § 10 odst. 3, přijímají oznámení o zjištění jeskyní, přebírají dokumentaci jeskyní a vedou evidenci převzaté dokumentace jeskyní podle § 10 odst. 5,

c) vydávají opatření obecné povahy, kterým se vyhláší přechodně chráněná plocha podle § 13 odst. 1 z důvodu ochrany zájmu chráněného v části páté tohoto zákona,

d) rozhodují o omezení výkonu práva myslivosti a rybářství v přírodních rezervacích podle § 34 odst. 2,

e) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vázaným na předchozí souhlas orgánu ochrany přírody v ochranných pásmech přírodních rezervací a přírodních památek podle § 37 odst. 1 a k činnostem podle § 37 odst. 2,

f) zajišťují zpracování plánů péče a schvalují plány péče o přírodní rezervace, přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a zajišťují jejich realizaci podle § 38,

g) sjednávají a zrušují smluvní ochranu podle § 39 a § 45 odst. 2 a předávají dokumentaci o těchto územích do ústředního seznamu a na základě uzavřených smluv podle § 39 odst. 1 zveřejňují ve Sbírce právních předpisů územních samosprávných

celků a některých správních úřadů⁵⁴ smlouvy, na základě kterých byla území prohlášena za chráněná,

h) zajišťují zpracování, oznamují a projednávají záměry na vyhlášení a návrhy právních předpisů, kterými se vyhláší přírodní rezervace, přírodní památky a ochranná pásma těchto zvláště chráněných území,

i) povolují výjimky ze zákazů v přírodních rezervacích a přírodních památkách podle § 43,

j) předávají dokumentaci vyhlášených přírodních rezervací, přírodních památek a jejich ochranných pásem do ústředního seznamu; po vyhlášení přírodních rezervací, přírodních památek nebo jejich ochranných pásem ohlašují příslušnému katastrálnímu úřadu údaje, popřípadě změny těchto údajů, týkající se ochrany nemovitých věcí podle tohoto zákona k zápisu do katastru nemovitostí,

k) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách přírodních rezervací a přírodních památek podle § 44 odst. 3,

l) povolují výjimky ze zákazu poškozovat evropsky významné lokality a sporné lokality podle § 45b odst. 1,

m) zajišťují péči o evropsky významné lokality, označují evropsky významné lokality, vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo narušení obnovy evropsky významných lokalit nebo jejich předmětů ochrany podle § 45c odst. 2, a na jejich území vydávají i stanoviska podle § 4 odstavce 2,

n) vydávají souhlasy k činnostem v ptačích oblastech podle § 45e odst. 2, uzavírají smlouvy o způsobu hospodaření v ptačích oblastech podle § 45e odst. 4 a zajišťují péči o ptačí oblasti,

o) vydávají stanoviska ke koncepcím nebo k záměrům podle § 45i odst. 1, ukládají kompenzační opatření a informují o uložených kompenzačních opatřeních Ministerstvo životního prostředí,

p) povolují výjimky ze zákazů u zvláště chráněných nerostů podle § 51 odst. 2,

q) přijímají oznámení o vypuštění vyléčených zvláště chráněných živočichů ze záchranné stanice podle § 52 odst. 2,

r) mohou požadovat prokázání zákonného původu **přísně zvláště chráněných a chráněných rostlin** a, ~~zvláště chráněných~~ živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a mohou požadovat prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,

s) vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu vstupu podle § 64,

t) v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činností, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,

- u) vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu provádění ohňostrojů nebo používání zábavní pyrotechniky podle § 66 odst. 3,
- v) ustanovují stráž přírody ve svém územním obvodu podle § 81 odst. 1,
- w) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,
- x) rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu a ukládají provedení náhradních opatření k nápravě podle § 86 odst. 1 a 2,
- y) spolupracují s ostatními správními úřady a orgány na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,
- z) uplatňují stanoviska k zásadám územního rozvoje a k územním plánům obcí s rozšířenou působností z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem a dále k ostatním územním plánům a regulačním plánům z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.

(5) Krajské úřady dále v obvodu své územní působnosti podle odstavců 3 a 4

- a) vydávají opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se jedná o zvláště chráněné druhy,
- b) ukládají rozhodnutím zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se jedná o zvláště chráněné druhy,
- c) vydávají rozhodnutím nebo, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, opatřením obecné povahy povolení k rozšiřování křížence zvláště chráněného druhu do krajiny podle § 5 odst. 5,
- d) stanovují rozhodnutím nebo, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, opatřením obecné povahy opatření k regulaci křížence zvláště chráněného druhu podle § 5 odst. 6,
- e) zajišťují provedení opatření k regulaci křížence zvláště chráněného druhu podle § 5 odst. 8,
- f) vydávají opatření obecné povahy, kterým se stanoví odchylný postup při ochraně ptáků, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, podle § 5b odst. 4,
- g) vydávají opatření obecné povahy, kterým stanoví bližší podmínky uplatňování zásad regulace podle § 13h odst. 2,
- h) rozhodují o povolení komerčního využívání značně rozšířeného invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu podle čl. 19 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014,
- i) zajišťují provedení opatření k regulaci invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu podle § 13j odst. 4 a spolupracují na provedení opatření k obnově dotčených

ekosystémů podle čl. 20 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014,

j) uzavírají dohody podle § 49 odst. **43**

k) vydávají předchozí stanoviska k nezbytným zásahům do přirozeného vývoje ohrožených druhů živočichů podle § 50 odst. **43**,

l) spolupracují na realizaci záchranných programů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a programů péče, zajišťují zpracování a realizaci regionálních akčních plánů podle § 52 odst. 2 a jejich předání do ústředního seznamu, spolupracují s Ministerstvem životního prostředí při přípravě záchranných programů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 52,

m) vydávají souhlasy k vypouštění zvláště chráněných živočichů odchovaných v lidské péči do přírody a k vysévání či vysazování uměle vypěstovaných zvláště chráněných rostlin do přírody podle § 54 odst. 3,

n) s výjimkou ptáků chráněných podle § 5a vydávají osvědčení o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vedou evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřují původ a vydávají rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,

o) povolují rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56,

p) uzavírají dohody podle § 56 odst. 5,

q) vydávají předchozí souhlasy k činnostem stanoveným v bližších ochranných podmínkách zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 57,

r) uzavírá dohody s vlastníky a nájemci pozemků k zlepšení přírodního prostředí a činí další úkony dle § 68 v rozsahu své věcné působnosti.

řs) rozhodují o odebrání nedovoleně držených jedinců podle § 89.

(6) Krajské úřady vymezují a hodnotí regionální systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území.

(7) Krajské úřady jsou dotčenými orgány ochrany přírody a vydávají v rozsahu své působnosti vyjádření k poskytování plateb podle jiných právních předpisů^{39c}.

(8) zrušen

Návrh na změnu ust. § 78 – Působnost Agentury a správ národních parků

(1) Agentura na území chráněných krajinných oblastí, nejde-li o vojenské újezdy, vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti pověřených

obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů, není-li podle tohoto zákona příslušné Ministerstvo životního prostředí. Agentura dále na území národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území, nejde-li o vojenské újezdy nebo o území národních parků a jejich ochranných pásem, vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů, není-li podle tohoto zákona příslušné Ministerstvo životního prostředí.

(2) Správy národních parků na území národních parků a jejich ochranných pásem vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti obecních úřadů, pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů a Agentury, není-li podle tohoto zákona příslušné Ministerstvo životního prostředí. Správa Národního parku Šumava vykonává státní správu v rozsahu působnosti Agentury též na území Chráněné krajinné oblasti Šumava a Správa Národního parku České Švýcarsko vykonává státní správu též na území Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce, není-li podle tohoto zákona příslušné Ministerstvo životního prostředí. Správy národních parků, jejich sídla a jejich správní obvody tvořené národními parky a jejich ochrannými pásmy a chráněnými krajinnými oblastmi jsou uvedeny v příloze č. 5 tohoto zákona.

(3) Agentura a správy národních parků dále v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2

a) vydávají souhlasy k vyhrazení míst ke zneškodňování odpadů na území chráněných krajinných oblastí,

b) vydávají souhlasy k vyhrazení míst k táboření a rozdělávání ohňů na území chráněných krajinných oblastí,

c) vydávají souhlasy k vyhrazení míst k vjezdu a setrvávání motorových vozidel a obytných přívěsů na území chráněných krajinných oblastí,

d) vydávají souhlasy k vyhrazení míst pro pořádání soutěží na jízdních kolech na území chráněných krajinných oblastí,

e) vydávají souhlasy k vyznačení cest na území národních přírodních rezervací,

f) rozhodují o omezení nebo vyloučení výkonu práva myslivosti a práva rybářství v národních parcích a o vydání souhlasu k výkonu rybářského a mysliveckého práva na území národních přírodních rezervací,

g) vydávají souhlasy k činnostem nebo zásahům v ochranných pásmech národních parků, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek,

h) povolují výjimky ze zákazů u národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek,

i) vyhražují místa a stanovují přitom podmínky týkající se rozsahu, způsobu a času prováděných činností podle § 16, § 16a odst. 1 písm. c), § 17 odst. 2, § 29 a § 37 odst. 3 opatřením obecné povahy,

j) vydávají závazné stanovisko k ohlášení stavby, vydání územního rozhodnutí, územního souhlasu, stavebního povolení, rozhodnutí o změně užívání stavby, kolaudačního souhlasu, je-li spojen se změnou stavby, povolení k odstranění stavby či k provedení terénních úprav podle stavebního zákona, povolení k nakládání s vodami a k vodním dílům, povolení k některým činnostem či udělení souhlasu podle vodního zákona,

k) vydávají souhlasy k činnostem a zásahům vymezeným v bližších ochranných podmínkách národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a národních přírodních památek podle § 16a odst. 3, § 16b, 16c, 16d a 44a,

l) vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu vstupu podle § 64,

m) vydávají opatření obecné povahy k omezení nebo zákazu provádění ohňostrojů nebo používání zábavní pyrotechniky podle § 66 odst. 3.

(4) Agentura na celém území České republiky, mimo území národních parků a jejich ochranných pásem a mimo území Chráněné krajinné oblasti Šumava a Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce, a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavce 2, poskytují finanční náhradu za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření z prostředků státního rozpočtu podle § 58 odst. 3. Agentura dále na celém území České republiky poskytuje finanční příspěvky ze státního rozpočtu k zajištění ochrany přírody a krajiny podle § 2 odst. 2 v rozsahu požadavků stanovených Ministerstvem životního prostředí **a za tímto účelem může uzavírat dohody dle § 68.**

(5) Agentura na celém území České republiky a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavce 2 dále za účelem podpory výkonu státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny provádějí potřebné inventarizační přírodovědné průzkumy, monitoring, dokumentaci a šetření v ochraně přírody, ukládají, zpracovávají, vyhodnocují a poskytují data v ochraně přírody; přitom spolupracují s odbornými, výzkumnými a vědeckými pracovišti a zajišťují informační a osvětovou činnost. Agentura a správy národních parků plní zároveň úkoly odborných organizací ochrany přírody podle požadavků Ministerstva životního prostředí.

(6) Agentura může vydávat nařízení pro obvod své územní působnosti podle odstavce 1, a to podle § 33 odst. 1, § 36 odst. 1, § 37 odst. 1 a § 45 odst. 1, není-li k tomu příslušné Ministerstvo životního prostředí.

(7) Návrh nařízení Agentura projednává s obcemi, jejichž územních obvodů se týká. Způsob vyhlášení nařízení Agentury a podmínky nabytí jeho platnosti a účinnosti stanoví zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů⁵⁴). Dozor nad vydáváním a obsahem nařízení Agentury vykonává Ministerstvo životního prostředí. Odporuje-li nařízení Agentury zákonu nebo jinému právnímu předpisu, vyzve Ministerstvo životního prostředí Agenturu ke zjednání nápravy.

(8) Správy národních parků zajišťují zpracování a předkládají ke schválení zásady péče o národní parky podle § 38a a Agentura a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2 zajišťují zpracování a předkládají ke schválení

plány péče o chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, národní přírodní památky a jejich ochranná pásma podle § 38 ~~nebo záchranné programy zvláště chráněných druhů podle § 52~~. Agentura a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2 zajišťují zpracování, projednávají a schvalují plány péče o přírodní rezervace, přírodní památky a jejich ochranná pásma podle § 38.

(9) Agentura na celém území České republiky, mimo území národních parků a jejich ochranných pásem, a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavce 2 na základě zadání Ministerstva životního prostředí zpracovávají záměry na vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek nebo ochranných pásem těchto zvláště chráněných území. Správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavce 2 na základě zadání Ministerstva životního prostředí zpracovávají, oznamují a projednávají záměry na vyhlášení přírodních rezervací, přírodních památek nebo ochranných pásem těchto zvláště chráněných území.

(10) Agentura na celém území České republiky, mimo území národních parků a jejich ochranných pásem, a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavce 2

a) rozhodují o

1. povolení k přesunu,
2. provedení pokusného vypuštění podle § 13a odst. 4 a 5,
3. umístění do karantény podle § 13a odst. 6,
4. uložení provedení opatření podle § 13c odst. 1 a
5. zrušení vydaného povolení k přesunu podle § 13c odst. 2,

b) schvalují pohotovostní plán podle § 13a odst. 7 a

c) zajišťují provedení opatření k odstranění nebo izolaci invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu podle § 13g odst. 2.

(11) Agentura a správy národních parků v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2 v souladu se schválenými plány péče, zásadami péče o národní parky nebo záchrannými programy zvláště chráněných druhů zajišťují péči o přírodní a krajinné prostředí, ekosystémy a jejich složky. K zajištění těchto povinností jsou příslušné hospodařit s majetkem státu.

(12) Agentura na celém území České republiky zpracovává a vydává Červené seznamy dle § 52 odst. 1. a zajišťuje zpracování a realizaci záchranných programů dle § 52 odst. 2 a 3 a programů péče pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů dle § 52 odst. 4. Agentura dále na celém území České republiky zajišťuje a koordinuje zpracování a realizaci regionálních akčních plánů podle § 52 odst. 2 ve spolupráci s ostatními OOP a jejich předání do ústředního seznamu. Správy národních parků v obvodu své územní působnosti zajišťují zpracování a realizaci regionálních akčních plánů podle §

52 odst. 2 a jejich předání do a dále zajišťují realizaci záchranných programů dle § 52 odst. 2, programů péče pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů dle § 52 odst. 3.

(123) Agentura a správy národních parků jsou v obvodu své územní působnosti podle odstavců 1 a 2 odvolacím orgánem proti rozhodnutím orgánů obcí vydaným podle tohoto zákona.

(134) Správy národních parků na území národních parků vykonávají působnost pověřených obecních úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů na úseku ochrany zemědělského půdního fondu^{21b}. Správy národních parků zřizují radu národního parku a jmenují a odvolávají její další členy podle § 20.

Návrh na změnu ust. § 79 – Působnost Ministerstva životního prostředí

(1) Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy ochrany přírody v České republice.

(2) Ministerstvo životního prostředí

a) zpracovává ve spolupráci s kraji prognózy a koncepce strategie ochrany přírody v České republice,

b) koordinuje státní vědeckovýzkumnou činnost v oboru ochrany přírody a krajiny,

c) spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky v zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání,

d) zabezpečuje mezinárodní spolupráci České republiky v oboru ochrany přírody a krajiny,

e) podává Komisi zprávy a informace požadované právními předpisy Evropských společenství v oblasti ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a jejich stanovišť,

f) vykonává vrchní státní dozor v ochraně přírody a krajiny,

g) řídí činnost České inspekce životního prostředí, Agentury a správ národních parků a plní jiné úkoly stanovené tímto zákonem.

(3) Ministerstvo životního prostředí dále

a) provádí vymezení a hodnocení nadregionálního systému ekologické stability podle § 4 odst. 1,

b) vydává povolení k vývozu a dovozu ohrožených rostlin a živočichů chráněných mezinárodními úmluvami podle § 5 odst. 10,

c) rozhoduje o povolení k provozování záchranné stanice a jeho změně nebo zrušení, vede přehled záchranných stanic a zveřejňuje jej způsobem umožňujícím dálkový přístup podle § 5 odst. 11 až 14,

- d) rozhoduje o povolení k využívání invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu podle § 13d odst. 1, podává Komisi žádost o udělení oprávnění podle § 13d odst. 4 a rozhoduje o zrušení povolení podle § 13d odst. 5,
- e) vydává souhlasy s použitím ustanovení o zásazích proti škůdcům a o případech mimořádných okolností a nepředvídaných škod a stanoví přitom rozsah jejich použití v národních přírodních rezervacích,
- f) oznamuje a projednává záměry na vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek nebo ochranných pásem těchto zvláště chráněných území,
- g) vydává souhlasy k vývozu paleontologických nálezů podle § 11 odst. 3 a vydává povolení k vývozu zvláště chráněných nerostů podle § 53,
- h) vydává opatření obecné povahy, kterými se stanoví klidová území národních parků podle § 17 odst. 3,
- i) vydává souhlasy ke zcizení nezastavěných pozemků ve vlastnictví státu na území přírodních rezervací a přírodních památek,
- j) projednává a schvaluje plány péče o národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, chráněné krajinné oblasti a o ochranná pásma těchto zvláště chráněných území podle § 38,
- k) schvaluje zásady péče o národní parky a jejich ochranná pásma podle § 38a odst. 6,
- l) předává dokumentaci vyhlášených národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území a dále ptačích oblastí a evropsky významných lokalit do ústředního seznamu; po vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území ohlašuje příslušnému katastrálnímu úřadu údaje, popřípadě změny těchto údajů, týkající se ochrany nemovitých věcí podle tohoto zákona k zápisu do katastru nemovitostí podle § 42,
- m) oznamuje lokality, které nebyly zařazeny do evropského seznamu podle § 45a odst. 4 a vyhlašuje sporné lokality podle § 45b odst. 2,
- n) zajišťuje zpracování souhrnů doporučených opatření pro evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45c odst. 3, § 45e odst. 6, předává je do ústředního seznamu a zveřejňuje je prostřednictvím internetu,
- o) podává žádosti o stanovisko Komisi podle § 45i odst. 10,
- p) ~~ve spolupráci s ostatními orgány ochrany přírody, vlastníky a nájemci pozemků, občanskými sdruženími a dalšími odbornými subjekty zajišťuje, schvaluje a ukončuje~~ záchranné programy **a programy péče pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů** podle § 52,

p) vydává potvrzení o vzniku předkupního práva státu, podává na jeho základě návrh na zápis předkupního práva do katastru nemovitostí a uplatňuje předkupní právo státu k pozemkům podle § 61 odst. 1,

r) vydává osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti podle § 79a odst. 2 písm. b),

s) je odvolacím orgánem proti rozhodnutím vydaným orgány krajů v přenesené působnosti, Agenturou, správami národních parků a Českou inspekcí životního prostředí,

t) uplatňuje stanoviska k politice územního rozvoje, územnímu rozvojovému plánu a k zásadám územního rozvoje z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem,

u) zřizuje správy národních parků jako státní příspěvkové organizace^{40b}, pokud nebyly zřízeny jiným zákonem⁴¹,

v) je oprávněno zřídit státní příspěvkovou organizaci za účelem zajištění ochrany, péče a provozu veřejnosti zpřístupněných jeskyní,

~~w) vykonává působnost orgánů ochrany přírody na pozemcích a stavbách, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu mimo vojenské újezdy^{41aa}; jsou-li tyto pozemky a stavby na území správních obvodů správ národních parků nebo Agentury, vykonávají působnost orgánů ochrany přírody správy národních parků nebo Agentura.~~

(4) Ministerstvo životního prostředí je dotčeným orgánem při posuzování zralosti projektů společného zájmu energetické infrastruktury⁴⁹ a ve společném územním a stavebním řízení pro stavby projektů společného zájmu energetické infrastruktury vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu působnosti pověřených obecních úřadů, obecných úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Agentury.

(5) Ministerstvo životního prostředí dále vydává vyhlášky, kterými se

a) stanoví seznam typů evropských stanovišť, prioritních typů evropských stanovišť, evropsky významných druhů a prioritních evropsky významných druhů, vyskytujících se na území České republiky,

b) stanoví podrobnosti vymezení a hodnocení systému ekologické stability a podrobnosti plánů, projektů a opatření v procesu jeho vytváření podle § 4 odst. 1,

c) stanoví podrobnosti ochrany významných krajinných prvků podle § 4 odst. 2,

d) stanoví velikost, popřípadě jiné charakteristiky dřevin, k jejichž kácení není třeba povolení podle § 8 odst. 3, jestliže rostou na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, které tyto pozemky užívají, a podrobnosti ochrany dřevin a podmínek povolování jejich kácení podle § 8 odst. 5,

e) stanoví podrobnosti o obsahu a rozsahu dokumentace jeskyně při jejím zjištění provozovatelem při dobývání nerostných surovin nebo při provádění geologických prací podle § 10 odst. 5,

- f) stanoví náležitosti a způsob zpracování pohotovostního plánu podle § 13a odst. 7 a § 13d odst. 1,
- g) vymezují nebo mění zóny ochrany přírody národních parků a chráněných krajinných oblastí podle § 18 odst. 5 a § 27 odst. 2,
- h) vyhlášují národní přírodní rezervace, národní přírodní památky nebo ochranná pásma těchto zvláště chráněných území a stanoví bližší podmínky jejich ochrany a dále vyhlášují nebo zrušují přírodní památky a přírodní rezervace nebo jejich ochranná pásma na území národních parků a jejich ochranných pásem a na území Chráněné krajinné oblasti Šumava a Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce a stanoví bližší podmínky jejich ochrany a dále vyhlášují nebo zrušují přírodní památky a přírodní rezervace nebo jejich ochranná pásma na pozemcích, které tvoří součást objektů důležitých pro obranu státu, není-li příslušné Ministerstvo obrany nebo Agentura,
- i) stanoví obsah plánů péče a postup jejich zpracování podle § 38 odst. 7, stanoví obsah zásad péče o národní parky a jejich ochranná pásma a postup jejich zpracování a projednání podle § 38a odst. 8, náležitosti a obsah záměru podle § 40 odst. 7, stanoví členění ústředního seznamu, obsah a náležitosti, výčet, způsob a podmínky předávání dokumentů do ústředního seznamu, způsob a podmínky nakládání s dokumenty a daty v ústředním seznamu včetně způsobu a podmínek jejich zveřejňování podle § 42 odst. 2, podrobnosti o způsobu označení a vymezení zvláště chráněných území v terénu i mapových podkladech podle § 42 odst. 5 a bližší podmínky o způsobu označení památných stromů v terénu i mapových podkladech podle § 47 odst. 3,
- j) stanoví náležitosti obsahu smlouvy podle § 39 odst. 1, způsob označení smluvně chráněného území a smluvně chráněného území památného stromu v terénu i mapových podkladech podle § 39 odst. 2,
- k) stanoví způsob označení vyhlášených evropsky významných lokalit v terénu i mapových podkladech podle § 45c odst. 1a způsob označení ptačích oblastí v terénu i mapových podkladech podle § 45e odst. 7,
- l) stanoví náležitosti posouzení podle § 45i odst. 13,
- m) stanoví rozsah požadovaného vzdělání, obsah zkoušky, podmínky prodloužení autorizace a důvody pro odnětí autorizace podle § 45i odst. 3,
- n) stanoví seznam a stupeň **ochrany ohrožení** zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 48, seznam zvláště chráněných nerostů podle § 51 a míst jejich přirozeného výskytu a dále bližší podmínky jejich ochrany,
- o) stanoví způsoby ověřování původu, náležitosti žádosti o osvědčení a vzor osvědčení podle § 54 odst. 11,
- p) stanoví podmínky poskytování finanční náhrady podle § 58 odst. 4, vzor uplatnění nároku, jeho náležitosti a způsob určení výše náhrady v případech, kdy není stanoven jiným předpisem,
- q) stanoví podrobnosti postupu při převodech práva hospodaření podle § 60 odst. 3 zákona,

r) stanoví podrobnosti o přírodovědném průzkumu dotčených pozemků a biologickém hodnocení a jejich ukládání podle § 67 odst. 1,

s) stanoví bližší podrobnosti o podmínkách poskytování příspěvku podle § 69 odst. 3 a náležitosti dohody o jeho poskytování,

t) zajišťují podle § 74 odst. 1 úkoly vyplývající z mezinárodních závazků,

u) stanoví podle § 81 odst. 9 podrobnosti o organizaci, úkolech a předpokladech pro výkon stráže přírody, vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazu stráže přírody,

v) stanoví podrobnosti o způsobu zavedení a užívání stejnokroje a označení pracovníků ochrany přírody podle § 82 odst. 2,

w) stanoví převod zvláště chráněných území zřízených podle zákona č. 40/1956 Sb. do kategorií podle § 90 odst. 5 až 7,

x) zrušuje podle § 90 odst. 11 dosavadní ochrana zvláště chráněných území vyhlášených podle tohoto zákona do dne 1. března 2009 ústředními orgány státní správy.

(6) Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy odpovědným za provádění nařízení Rady (ES) č. 708/2007. Ministerstvo životního prostředí plní úkoly příslušného orgánu pověřeného uplatňováním nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014.

(7) Ministerstvo životního prostředí po dohodě s Ústřední veterinární správou Státní veterinární správy z hlediska ochrany zvířat a požadavků veterinární péče určí zařízení, do nichž lze umísťovat jedince invazního nepůvodního druhu živočicha, který byl zařazen na unijní seznam, u něhož byl stanoven zákaz takový druh držet nebo chovat. Určit lze pouze zařízení, která splňují podmínky stanovené v čl. 8 odst. 2 a 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014. Ministerstvo životního prostředí vede evidenci určených zařízení a zveřejňuje ji na svých internetových stránkách.

(8) Ministerstvo životního prostředí jako svůj poradní orgán v oblasti prevence a zmírnění nepříznivých vlivů invazních nepůvodních druhů zřizuje společnou komisi. Předsedu a členy společné komise jmenuje ministr životního prostředí po dohodě s ministrem zemědělství ze zástupců obou ministerstev a z dalších odborníků v oblasti invazních nepůvodních druhů navržených z řad pracovníků dalších dotčených orgánů státní správy, vědeckých a jiných odborných pracovišť. Další podrobnosti o složení společné komise stanoví její statut, její činnost se řídí jednacím řádem; statut i jednacím řád společné komise vydává Ministerstvo životního prostředí v dohodě s Ministerstvem zemědělství. Společná komise plní úkoly poradního výboru podle čl. 5 nařízení Rady (ES) č. 708/2007.

Návrh na změnu ust. § 87 – Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) nedovoleně mění či ruší dochovaný stav přírody ve zvláště chráněném území nebo nedovoleně mění dochovaný stav památného stromu,
- b) nedovoleně zasahuje do přirozeného vývoje zvláště **přísně chráněných a chráněných** druhů rostlin,
- c) zraňuje, chová bez povolení zvláště **přísně chráněné a chráněné** živočichy nebo ptáky nebo jinak nedovoleně zasahuje do jejich přirozeného vývoje,
- d) neumožní osobám oprávněným podle § 62 nebo § 68 odst. 4 a § 81 vstup na pozemky, které vlastní nebo užívá,
- e) nesplní ohlašovací povinnost určenou tímto zákonem,
- f) vykonává činnost zakázanou v ochranném pásmu určeném k zabezpečení zvláště chráněných částí přírody,
- g) neprovede uloženou náhradní výsadbu dřevin podle § 9,
- h) nedodrží omezení nebo zákaz vstupu vyhlášený podle § 64,
- i) nesplní některou z povinností k paleontologickému nálezu podle § 11 odst. 1,
- j) vysazuje či vysévá uměle vypěstované zvláště chráněné rostliny nebo vypouští zvláště chráněné živočichy narozené a odchované v zajetí do volné přírody bez souhlasu orgánu ochrany přírody,
- k) nevede řádně záznamy o chovu zvláště chráněných živočichů nebo ptáků či pěstování zvláště chráněných rostlin,
- l) nesplní povinnost nezaměnitelného označení zvláště chráněného živočicha nebo ptáka, nepožádá ve stanovených lhůtách o vydání osvědčení nebo osvědčení ve stanovené lhůtě neodevzdá příslušnému orgánu ochrany přírody, nebo
- m) zavleče, vysadí nebo šíří invazní nepůvodní druh na unijním seznamu.

(2) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) zničí součást přírody ve zvláště chráněném území nebo zničí zařízení určená k ochraně, označení a vybavení zvláště chráněného území,
- b) ~~zničí zvláště chráněné rostliny zařazené do kategorie ohrožených buď přímo nebo způsobí jejich úhyn nedovoleným zásahem do jejich životního prostředí,~~ **ohrožuje místní populaci částečně chráněného druhu rostliny nebo částečně chráněného druhu živočicha, nebo poškodí či zničí jejich biotop,**
- c) usmrcuje ptáky s výjimkou těch, kteří mohou být loveni, ~~nebo zvláště chráněné živočichy zařazené do kategorie ohrožených přímo nebo způsobí jejich úhyn nedovoleným zásahem do jejich životního prostředí nebo chytá~~ **přísně chráněné nebo chráněné živočichy** zvláště chráněné živočichy,
- d) ohrožuje nad nezbytnou míru zvláště chráněné části přírody při zásazích proti škůdcům, rostlinným chorobám, plevelům a při hygienických opatřeních,

- e) poškodí nebo bez povolení pokácí dřevinu rostoucí mimo les,
- f) provádí škodlivý zásah do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody,
- g) poškozují nebo ničí jeskyni nebo její součást, nebo porušuje jiné povinnosti stanovené k ochraně jeskyní podle § 10,
- h) naruší krajinný ráz nesplněním povinnosti podle § 12 odst. 2,
- i) porušuje ustanovení návštěvního řádu národního parku vydaného podle § 19.
- j) úmyslně rozšíří do krajiny jedince nepůvodního druhu nebo křížence bez povolení orgánu ochrany přírody podle § 5 odst. 4 nebo 5 nebo v rozporu s ním,
- k) neprovede opatření proti nepříznivým účinkům uložená rozhodnutím vydaným na základě § 13c odst. 1,
- l) provede přesun bez povolení orgánu ochrany přírody nebo v rozporu s ním, nebo
- m) v případě nepředvídané události s nepříznivými účinky na životní prostředí nebo na původní populace nepostupuje podle pohotovostního plánu vypracovaného podle čl. 17 nařízení Rady (ES) č. 708/2007.

(3) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) poškodí nebo zničí památný strom nebo zvláště chráněné území či jeho část,
- b) usmrtí zvláště **přísně chráněného nebo chráněného živočicha** ~~kriticky nebo silně ohroženého druhu~~ nebo způsobí jeho úhyn zásahem do jeho životního prostředí, **nebo ohrozí jeho místní populaci, nebo poškodí či zničí jeho biotop,**
- c) zničí zvláště **přísně chráněnou nebo chráněnou rostlinu** ~~kriticky nebo silně ohroženého druhu~~ nebo způsobí její úhyn zásahem do jejího životního prostředí, **nebo ohrozí její místní populaci, nebo poškodí či zničí její biotop,**
- d) pokácí bez povolení nebo závažně poškodí skupinu dřevin rostoucích mimo les,
- e) neuvede poškozenou část přírody chráněnou dle tohoto zákona do původního stavu nebo nesplní opatření k nápravě tohoto stavu podle § 86 či přiměřená náhradní opatření podle § 67 odst. 4,
- f) nesplní povinnost vlastníka či nájemce pozemku zdržet se negativních zásahů na pozemcích připravovaných k vyhlášení zvláštní ochrany podle § 40 odst. 4,
- g) nepostupuje tak, aby nedocházelo k nadměrnému úhynu rostlin a živočichů podle § 5 odst. 3,
- h) nedodrží omezení či zákaz činnosti vyslovený podle § 66,
- i) nedovoleně obchoduje s jedinci druhů, jejichž obchod je omezen nebo zakázán podle mezinárodních úmluv, nebo nedovoleně vyváží zvláště chráněné nerosty; je-li

naplněna skutková podstata přestupku podle zvláštního předpisu,4a toto ustanovení se nepoužije,

j) nedovoleně sbírá nebo poškozují zvláště chráněné nerosty,

k) porušuje podmínky stanovené k ochraně přechodně chráněných ploch (§ 13),

l) neplní podmínky výjimky udělené podle § 43 a 56 nebo podmínky souhlasu podle § 44 a 57,

m) závažně poškodí nebo zničí významný krajinný prvek,

n) vykonává ve zvláště chráněném území, označeném smluvně chráněném území, evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti činnost zakázanou nebo vykonává činnost, pro kterou je vyžadován souhlas orgánu ochrany přírody, bez tohoto souhlasu,

o) neprokáže předepsaným způsobem původ ptáka nebo původ zvláště **přísně chráněné nebo** chráněné rostliny nebo živočicha nebo rostliny a živočicha chráněného podle mezinárodní úmluvy, popřípadě zvláštního právního předpisu,4a popřípadě jinak poruší povinnost nebo zákaz stanovený v § 54.

p) úmyslně poruší některý ze zákazů podle čl. 7 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014,

q) poruší podmínky povolení k využívání invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu nebo nepostupuje podle pohotovostního plánu v případě úniku nebo rozšíření invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu v rozporu s čl. 8 odst. 2 nebo 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014, nebo

r) poruší omezení stanovené nařízením vlády podle § 13e odst. 1.

(4) Za přestupek lze uložit pokutu do

a) 10 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1,

b) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2,

c) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 3.

(5) Za přestupky v ochraně zvláště chráněných rostlin a živočichů, dřevin a památných stromů lze uložit pokutu až dvojnásobnou, pokud byly spáchány ve zvláště chráněných územích.

(6) Přestupky podle odstavců 1 až 3 projednává orgán ochrany přírody.

Návrh na změnu ust. § 88 – Přestupky právnických osob

1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poškodí součást přírody ve zvláště chráněném území, nedovoleně změní nebo ohrožuje jeho dochovaný stav,

- b) poškodí nebo zničí památný strom,
- c) poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les,
- d) nedovoleně zasahuje do přirozeného vývoje zvláště **přísně chráněných nebo chráněných** druhů rostlin,
- e) usmrcuje nebo chová ptáky s výjimkou těch, kteří mohou být loveni, nebo **přísně chráněné nebo** zvláště **chráněné** živočichy bez povolení, anebo jinak nedovoleně zasahuje do jejich přirozeného vývoje,
- f) vykonává činnost zakázanou v ochranném pásmu určeném k zabezpečení zvláště chráněných částí přírody,
- g) neumožní osobám oprávněným podle § 62 nebo § 68 odst. 4 a § 81 vstup na pozemky, které vlastní nebo užívá,
- h) nesplní ohlašovací povinnost podle tohoto zákona nebo nesplní povinnost náhradní výsadby podle § 9,
- i) provádí škodlivý zásah do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody,
- j) porušuje podmínky stanovené k ochraně přechodně chráněných ploch,
- k) nedodrží omezení nebo zákaz vstupu vyhlášený podle § 64 nebo porušuje ustanovení návštěvního řádu národního parku,
- l) poškozuje nebo ničí jeskyni nebo její součást nebo porušuje jiné povinnosti stanovené k ochraně jeskyní podle § 10,
- m) nesplní některou z povinností k paleontologickému nálezu podle § 11 odst. 1,
- n) vysazuje či vysévá uměle vypěstované zvláště chráněné rostliny nebo vypouští zvláště chráněné živočichy narozené a odchované v zajetí do volné přírody bez souhlasu orgánu ochrany přírody,
- o) rozšíří do krajiny jedince nepůvodního druhu nebo křížence bez povolení orgánu ochrany přírody podle § 5 odst. 4 nebo 5 nebo v rozporu s ním,
- p) neprovede opatření proti nepříznivým účinkům uložená rozhodnutím vydaným na základě § 13c odst. 1,
- q) provede přesun bez povolení orgánu ochrany přírody nebo v rozporu s ním,
- r) v případě nepředvídané události s nepříznivými účinky na životní prostředí nebo na původní populace nepostupuje podle pohotovostního plánu vypracovaného podle čl. 17 nařízení Rady (ES) č. 708/2007, nebo
- s) zavleče, vysadí nebo šíří invazní nepůvodní druh na unijním seznamu.

(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) naruší krajinný ráz nesplněním povinností podle § 12 odst. 2,
- b) závažně poškodí nebo zničí významný krajinný prvek,
- c) zničí součást přírody ve zvláště chráněném území nebo zničí zařízení určená k ochraně, označení a vybavení zvláště chráněného území,
- d) zničí **přísně chráněnou nebo chráněnou rostlinu** ~~zvláště chráněného druhu rostlin~~ buď přímo nebo nedovoleným zásahem do jejich **jejího** prostředí, **nebo ohrozí její místní populaci, nebo poškodí či zničí její biotop,**
- e) usmrcuje **přísně chráněného nebo chráněného živočicha** ~~zvláště chráněné živočichy~~ přímo nebo způsobí jejich úhyn nedovoleným zásahem do jejich **jeho** prostředí **nebo ohrozí jeho místní populaci, nebo poškodí či zničí jeho biotop,**
- f) ohrožuje místní populaci částečně chráněného druhu rostliny nebo částečně chráněného druhu živočicha, nebo poškozují či zničí jejich biotop,**
- g)** ohrožuje nad nezbytnou míru zvláště chráněné části přírody při zásazích proti škůdcům, rostlinným chorobám, plevelům a při hygienických opatřeních,
- h)** neuvede poškozenou část přírody chráněnou podle tohoto zákona do původního stavu nebo nesplní opatření k nápravě podle § 86 či přiměřená náhradní opatření podle § 67 odst. 4,
- i)** nesplní povinnosti vlastníka či nájemce pozemku zdržet se negativních zásahů na pozemcích připravovaných k vyhlášení zvláštní ochrany podle § 40 odst. 4,
- j)** nepostupuje tak, aby nedocházelo k nadbytečnému úhynu rostlin a živočichů podle § 5 odst. 3, nedovoleně sbírá nebo poškozují zvláště chráněné nerosty,
- k)** nedodrží omezení či zákaz činnosti vyslovené podle § 66,
- l)** nedovoleně obchoduje s jedinci druhů, jejichž obchod je omezen nebo zakázán podle mezinárodních úmluv, nebo nedovoleně vyváží zvláště chráněné nerosty; je-li naplněna skutková podstata přestupku podle zvláštního předpisu,^{4a)} toto ustanovení se nepoužije,
- m)** nezajistí ochranu paleontologického nálezů před zničením, poškozením nebo odcizením podle § 11,
- n)** překročí nezbytně nutnou míru při poškozování obecně či zvláště chráněných částí přírody na územích sloužících zájmům obrany státu podle § 90 odst. 2,
- o)** vykonává ve zvláště chráněném území, označeném smluvně chráněném území, evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti činnost zakázanou nebo vykonává činnost, pro kterou je vyžadován souhlas orgánu ochrany přírody, bez tohoto souhlasu,
- p)** neprokáže předepsaným způsobem původ ptáka nebo původ **zvláště přísně chráněné nebo** chráněné rostliny nebo živočicha nebo rostliny a živočicha chráněného podle mezinárodní úmluvy, popřípadě zvláštního právního předpisu,^{4a)} popřípadě jinak poruší povinnost nebo zákaz stanovený v § 54,

r) neplní podmínky výjimky udělené podle § 43 a 56 nebo podmínky souhlasu podle § 44 a 57.

s) poruší některý ze zákazů podle čl. 7 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014,

t) poruší podmínky povolení k využívání invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu nebo nepostupuje podle pohotovostního plánu v případě úniku nebo rozšíření invazního nepůvodního druhu na unijním seznamu v rozporu s čl. 8 odst. 2 nebo 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014, nebo

u) poruší omezení stanovené nařízením vlády podle § 13e odst. 1.

(3) Za přešupek lze uložit pokutu do

a) 1 000 000 Kč, jde-li o přešupek podle odstavce 1,

b) 2 000 000 Kč, jde-li o přešupek podle odstavce 2.

(4) Přešupky podle odstavců 1 a 2 projednává orgán ochrany přírody.

Návrh na změnu ust. § 90 odst. 19, 20 a 22 - Ustanovení společná

(19) Ochrana podle § 5a odst. 1, § 7 a 8, § 10 odst. 2 a 3, § 16 až 16d, § 26, 29 a 34, § 35 odst. 2, § 36 odst. 2, § 37 odst. 1 až 3, § 44 odst. 3, **§ 45e odst. 2**, § 46 odst. 2 **a 3**, **§ 48 odst. 4**, § 49 odst. 1 **až 3** a § 50 odst. 1 a-2 se nevztahuje na činnosti prováděné pracovníky orgánů ochrany přírody **při plnění povinností plynoucích z tohoto zákona**. v zájmu ochrany přírody v rámci

~~a) opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětů ochrany ve zvláště chráněných územích,~~

~~b) opatření na zabezpečení zvláště chráněných území před nepříznivými vlivy okolí v jejich ochranných pásmech,~~

~~c) zjišťování údajů o dosavadním stavu a vývoji předmětů ochrany ve zvláště chráněných územích a~~

~~d) provádění opatření ve zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech z některého z důvodů stanovených v § 56 odst. 2.~~

(20) Ochrana podle § 5a odst. 1, § 7 a 8, § 10 odst. 2 a 3, § 16 až 16d, § 26, 29, 34, § 35 odst. 2, § 36 odst. 2, § 37 odst. 1 až 3, § 44 odst. 3, **§ 45e odst. 2**, § 46 odst. 2 **a 3**, **§ 48 odst. 4**, § 49 odst. 1 **až 3** a § 50 odst. 1 a-2 se dále nevztahuje na činnosti prováděné v rámci

a) zásahů orgánu ochrany přírody prováděných na základě § 68 odst. 3 prostřednictvím jiné fyzické nebo právnické osoby a

b) dohod uzavíraných s jinými fyzickými nebo právnickými osobami k provádění činností uvedených v § 77a odst. 2, odst. 4 písm. m) a n), odst. 5 písm. e), i) a l) e), a k a § 78 odst. 5, 10 a 11 a 12.

c) dohod uzavíraných s vlastníkem nebo nájemcem pozemku k provádění péče o pozemky podle § 68 odst. 2.

~~(22) Uzavře-li orgán ochrany přírody s vlastníkem nebo nájemcem pozemku dohodu k provádění péče o pozemky podle § 68 odst. 2 a v rámci této dohody prověří a, vyžaduje-li to zájem na ochraně přírody a krajiny, stanoví podmínky odchylného postupu u ochrany ptáků podle § 5b odst. 1, povolení kácení dřevin podle § 8 odst. 1, výjimky podle § 10 odst. 2, povolení podle § 10 odst. 3, souhlasu podle § 37 odst. 1 až 3, výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 43 odst. 1, souhlasu podle § 44 odst. 3 nebo § 44b, souhlasu podle § 45c odst. 2, souhlasu podle § 46 odst. 2 nebo 3, souhlasu podle § 50 odst. 3, povolení podle § 51 odst. 2, souhlasu podle § 54 odst. 3 nebo výjimky podle § 56 odst. 1, nahrazuje tato dohoda vydání příslušného odchylného postupu, povolení, souhlasu nebo výjimky.~~

Poznámky:

U FO ani PO neexistuje zvláštní přestupek na „dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny“, *zvážit zda nedoplnit.*

V rámci novely s ohledem na zavedení nové terminologie bude nutné novelizovat i ostatní ustanovení ZOPK a další právní předpisy obsahující tuto terminologii např. zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník - trestné činy týkající se ZCHD.

Podle definice § 3 odst. 1 písm. c) planě rostoucí rostlina je kolonie rostlinných druhů včetně hub, proto se ustanovení § 49 vztahují i na houby. Jelikož se v praxi nerozhoduje o výjimkách hub často, je dle doporučení právníka vhodné ponechat ve starém znění a tuto definici zachovat a nedefinovat houby samostatně.

Jako bližší ochranná podmínka u **vybraných** částečně chráněných ZCHD ve vyhlášce bude uvedeno, že se ochrana vztahuje pouze na přirozený biotop. Cílem je vyhnout se případům, kdy by byla ochrana aplikována na ZCHD, které se vyskytnou v člověkem silně pozměněném biotopu - například zasolené okraje silnic, apod.